

Posudek oponenta práce

KELLNEROVÁ, Andrea. *Možnosti a překážky pracovního uplatnění klientů azylových domů*. Praha, 2024. 81 s., 6 s. příloh. Diplomová práce (NMgr.). Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, Katedra andragogiky a personálního řízení. Vedoucí práce: doc. PhDr. Martin Kopecký, Ph.D.

1. Obsah a struktura práce

Posuzovaná diplomová práce se zabývá výsostně specifickým tématem, které lze z hlediska zaměření považovat za poměrně hraniční, přesto však odpovídající oborové profilaci katedry. Má rozsah 60 stran výkladu a je rozdělena do šesti samostatných kapitol, Úvodu a Závěru.

Celý text je poměrně systematicky koncipován a přehledně členěn. Autorka zvolila celkem standardní a očekávaný postup, kdy se v první kapitole na obecné bázi zabývá problematikou azylových domů, aby se následně soustředila na fenomén nezaměstnanosti v perspektivě vybrané cílové skupiny klientů azylových domů. Toto téma je zasazeno do různých kontextů (příčiny a dopady nezaměstnanosti, vybrané nástroje aktivní politiky zaměstnanosti, bariéry uplatnění na trhu práce aj.) a organicky na něj navazuje původní empirické šetření. Výklad má v zásadě logickou strukturu, byť v některých případech dochází k určité redundanci obsahu (kapitoly 3 a 4). Cíl práce je v Úvodu srozumitelně a relevantně formulován a lze konstatovat, že se jej podařilo alespoň částečně naplnit.

2. Odborná úroveň

Zpracování textu vykazuje odpovídající odbornou úroveň. Autorka tematicky navazuje na svou předchozí bakalářskou práci, přičemž její osobní zaujetí i odborná fundovanost jsou patrné především v kapitolách věnovaných realitě azylových domů. O něco nižší úroveň zpracování nicméně vykazují pasáže zaměřené na problematiku nezaměstnanosti.

Pokud bych měl v této souvislosti poukázat na zjevnou slabinu práce, tak je to zjevná závislost autorky na úzkém okruhu spíše přehledových pramenů. Je zřejmé, že výraznější opora v primárních zdrojích by přispěla k větší pestrosti textu, a především by zvýšila jeho vypovídací hodnotu. Např. jeden z ústředních aspektů celého textu, tj. nezaměstnanost, je fakticky definován v rámci jediné věty, navíc ne zcela přesně. Podobně tezevitě a nejednoznačně jsou pojaty i další oblasti, např. měření nezaměstnanosti, osoba nezaměstnaného, nástroje aktivní politiky zaměstnanosti, rekvalifikace, aktivizace, aktivizační program aj. Všechny tyto dílčí oblasti jsou zpracovány primárně na základě sekundárních interpretací, přičemž uvedená vymezení jsou často nekompatibilní s podobou obsaženou v právních normách, politických dokumentech aj. (např. obsah Listiny lidských práv a svobod je interpretován na základě učebního textu, viz s. 20). Některé z užívaných pojmů (periodická nezaměstnanost, dlouhodobá nezaměstnanost) pak nejsou relevantně definovány vůbec.

Výklad má často podobu obecných tezí, které nejsou doloženy konkrétními a aktuálními daty (např. vztah mezi výší nezaměstnanosti a dosaženým vzděláním je dokládán na základě

sekundárního zdroje a dat z roku 2016). Ne vždy se také daří odpovídajícím způsobem reflektovat specifika ústřední cílové skupiny. Na více místech pak autorka odkazuje na výstupy vybraných výzkumů či studií, aniž by je však blíže charakterizovala, čímž je oslabena validita a relevance prezentovaných informací.

Vyústění práce představuje empirické šetření, jehož výsledky poměrně koherentně doplňují prezentovaná teoretická východiska. Metodiku i zpracování tohoto šetření lze považovat za odpovídající stanoveným očekáváním, lze však zaznamenat určité rozpory metodického charakteru (poměrně extenzivně formulovaný cíl, v zásadě absentující teoretické zakotvení výzkumných otázek, nedostatečně popsany výběr a oslovení respondentů apod.). U zpracování získaných dat vidím problém v nízké míře vzájemné provázanosti. Jednotlivé sledované oblasti byly vyhodnocovány izolovaně a nebyly sledovány potenciální souvislosti. Vyhodnocení výsledků šetření a diskuse jsou ne zcela standardně spojeny do jediné kapitoly, nedostatečné je propojení získaných dat s teoretickými východisky, absentuje celkové shrnutí výstupů či formulace případných doporučení.

3. Práce s literaturou

Soupis bibliografických citací obsahuje spíše podprůměrný výběr pramenů různorodého charakteru. Autorka v celém textu prokazuje svou schopnost korektně s nimi pracovat a vybírat vhodné odkazy. Problematický je nicméně výběr skutečně relevantních a aktuálních zdrojů, především pak relativně malý důraz na využívání primárních zdrojů přímo v textu. V celém textu jsou nepřesně uváděny názvy právních norem, zaznamenat lze i občasnou nekompatibilitu mezi uváděnou podobou některých pramenů. Zdroj Glumbíková, Janurová, 2016 (s. 63) není uveden v Soupisu bibliografických citací. Tamtéž jsou uvedeny dva zdroje ESFČR, přičemž v textu samotném je využíván pouze jeden z nich.

4. Grafické zpracování

Z hlediska grafického zpracování je práce vypracována solidně a nevykazuje žádná závažnější pochybení.

5. Jazyková úroveň

Posuzovaná bakalářská práce vykazuje odpovídající stylistikou i gramatickou úroveň a použitý jazyk lze označit za čtivý a srozumitelný. Identifikovat však lze určité stylistické neobratnosti, překlady nebo chyby v interpunkci.

6. Podněty k rozpravě

- 1) Jak se v České republice měří nezaměstnanost a jak je jí možné definovat?
- 2) Co bylo hlavním zjištěním realizovaného empirického šetření? Jaká by autorka na základě získaných poznatků formulovala doporučení pro redukci nezaměstnanosti obyvatel azylových domů?

7. Závěrečné hodnocení práce

Z celé práce je zřejmé, že autorka se v dané problematice poměrně orientuje, a text v zásadě vykazuje odpovídající odbornou úroveň. Z celé práce jsem však získal dojem, že při zpracování tématu zůstala autorka spíše na povrchu problému a nevyužila příležitosti k hlubší analýze. Negativním rysem práce je nekomplexní zpracování některých témat či empirického šetření, pozitivem pak osobní zaujetí autorky a důvěrná znalost popisované problematiky. Myslím si, že se alespoň dílčí cíle práce podařilo naplnit, a z toho důvodu doporučuji práci k obhajobě s klasifikací **dobře**.

V Praze dne 1. února 2024

PhDr. Michal Šerák, Ph.D.